

Sven Nordqvist

PETSONAS STOVYKLAUJA

Versta iš
Sven Nordqvist
PETTSON TÄLTAR
Opal, Stockholm, 1992

Bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos
integralios bibliotekų informacinės sistemos
(LIBIS) portale ibiblioteka.lt

Trečiasis leidimas

© Tekstas ir iliustracijos, Sven Nordqvist, 1992

Pirmą kartą išleido *Bokförlaget Opal AB*, Sweden

© Vertimas į lietuvių kalbą, Raimonda Jonkutė, 2012

© Leidykla „Nieko rimto“, 2024

ISBN 978-609-441-048-2

Sven Nordqvist

PETSONAS STOVYKLAUJA

Iš švedų kalbos vertė Raimonda Jonkutė

Iliustracijos autoriaus

Vilnius
2024

Kartą dėdulė Petsonas kuitė palėpę ieškodamas maišelio su plūdėmis, kuris tikrai turėjo būti kažkur čia. Katinas Findusas, kur buvęs, kur nebuvęs, stengėsi jam padėti. Petsonas iškėlė kartoninę dėžę. Findusas joje rado žalią dešrą. Didelę žalią medžiaginę dešrą. Stryktelėjęs ant jos, pamėgino išlaikyti pusiausvyrą, bet pasirodė ne taip lengva. Žingt į priekį, dešra – riedėt atgal. Žingt atgal, dešra – riedėt pirmyn. Jis – bėgt, dešra – riedėt visu greičiu.

– Petsonai, žiūrėk! – suuko jis.

Petsonas pakėlė akis nuo dėžės.

– O, seniai matyta. Atsargiai, kad nenubildėtum nuo...

– Geeeeelbėkit!!!

Dešra nudunksėjo stačiais laiptais, katinas nudardėjo kartu su ja.

Petsonas puolė paskui.

- Findusai! Kaip tu? Užsigavai?
- Ahaaa, - šniurkštelėjo katinas. - Man rodos, susilaužiau ausis.
Kam laikai tokias pavojingas dešras palėpėje? - papriekaištavo jis.
- Tai palapinė, - paaiškino Petsonas.
- Kokia palapinė? Kas yra palapinė? - sukľuso Findusas.
- Medžiaginis namas, kuriame gali pernaktuoti, jei, pavyzdžiui,
stovyklauji Kalnagūbrio kalnuose.
Katinas įrėmė akis į dėdulę, tarsi šis būtų kuoktelėjęs.
- Šitam miegoti kalnuose? Reikia vaikščioti per miegos, ar ką?
Su dešra ant galvos, ar ką?
- Na ką tu, - kantriai ėmėsi aiškinti Petsonas. - Palapinė yra šia-
me maiše, suvyniota į ritinį. Aš tau parodysiu.

Petsonas ištraukė ir išvyniojo palapinę. Pajutęs kvapą, nors tai buvo seniai, prisiminė, kaip gera joje gulėti ir kokie smagūs buvo jaunystės laikai. O ką, jei ir vėl išsiruoštų į kelią? Be to, ta pačia proga galėtų išbandyti savo naująjį išradimą.

Findusas tuo tarpu aptiko palapinės angą ir įsliugė į vidų.

– Aš irgi norėčiau čia pamiegoti, – tarė jis. – O mudu ar negalėtume eiti stovyklauti į Kalnagūbrį? Kas tas Kalnagūbris?

– Tai aukšti kalnai Laplandijoje, – paaiškino Petsonas.

– Mes ir patys turim aukštų kalnų. Už dirbtuvės. Ten ir galim stovyklauti, – pasiūlė Findusas.

– Anoks ten stovyklavimas iš tokių kalnų. Apsisuktume per penkiolika minučių, – spyriojosi dėdulė.

– Petsonai, ir taip bus gerai. Pastovyklausim, pamiegosim palapinėje.

– Bet aš norėčiau išbandyti savo išradimą, – skundėsi Petsonas. – Siūlau eiti į iškylą aplink ežerą. Pusiaukelėje sustosim, pasistatysim palapinę, pažvejosim, o paskui, saulei leidžiantis, galėsime sėdėti prie ežero ir čirškinti ešerius ant laužo.

– Taip ir padarysim. Eime! – sušuko Findusas, bėgdamas pro duris.

– Ramiau, ramiau. Man reikia susikrauti daiktus.

Palapinę, miegmaišį, kuprinę, kavinuką, išradimą, tiesa, dar ne visai baigtą...

Mąstydamas ir ieškodamas reikalingų daiktų, Petsonas užtruko.

Katinas nenustygo vietoj iš nekantrumo.

Pagaliau jie leidosi į kelią. Katinas pirmas, dėdulė iš paskos. Eidamas pro vištų būrelį, Findusas šūktelejo:

– Viso, vištos! Mes išeinam. Statysim palapinę, stovyklausim kalnuose, žvejosim ežere, o jūs niekur neisit.

– Kodėl negalim eiti kartu? Petsonai! Mes irgi norim pasistatyti palapinę ežere! – kudakavo vištos, vasnodamos iš paskos.

– Nieko nebus, – atsakė Petsonas. – Jūs tingėsit taip toli eiti. O kas, jei pasiklysit miške? Dar lapė suės. Jūs liksite čia!

– Mes irgi norim! – ėmė žliumbti vištos.

Nesumodamas nieko geresnio, dėdulė pasileido bėgti. Vištos šoko paskui. Nuo vištų skuodžiantį Petsoną matė tetulė Anderson, stovėdama burokų lauke.

– Nebijok tu tų vištų, Petsonai, – pamokė ji. – Ne tokios jos baisios, kaip atrodo!

Petsonas sustojo. Suprato, kad elgiasi kvilai. Vištos turi grįžti namo.

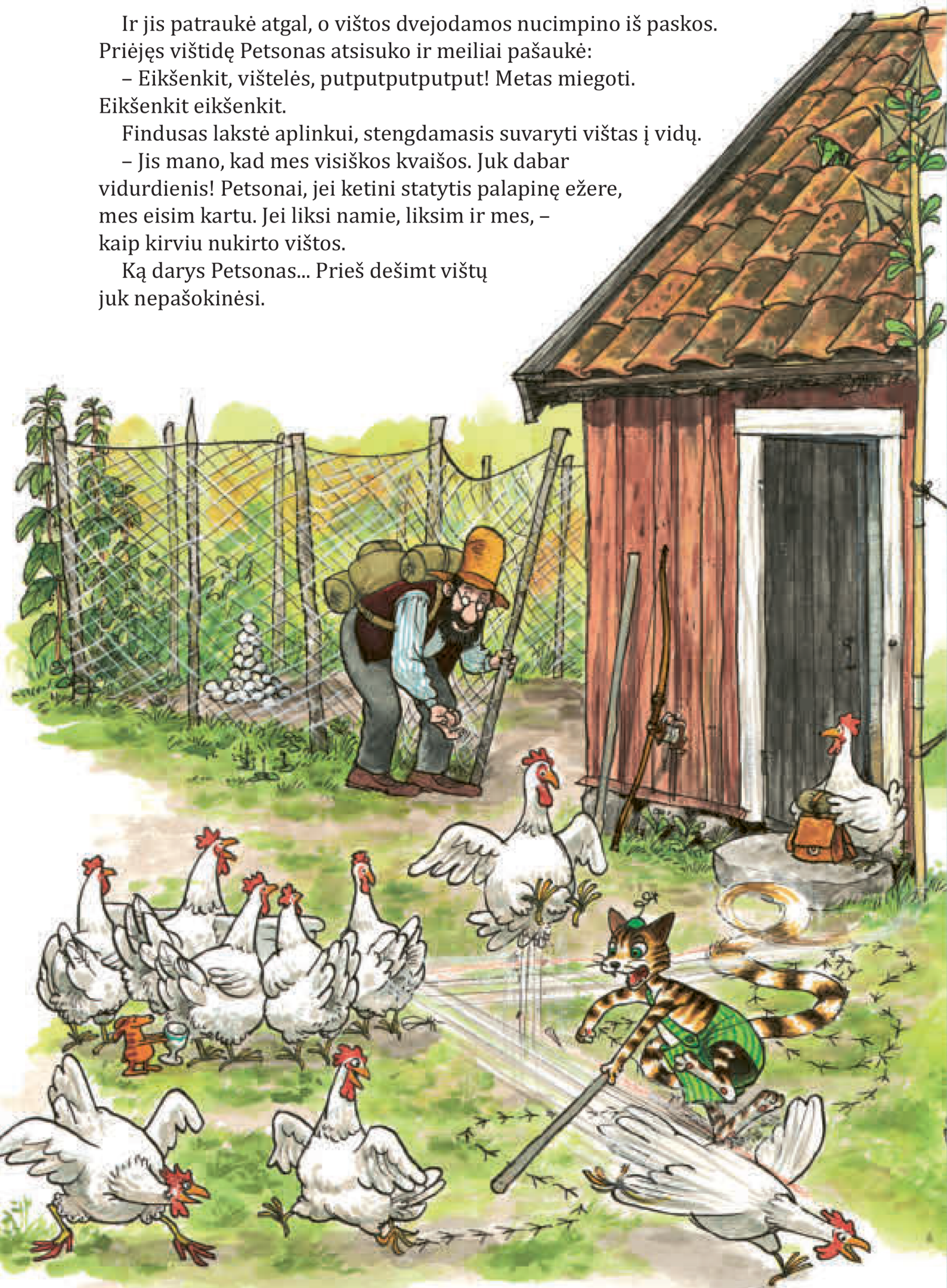
Ir jis patraukė atgal, o vištos dvejojamos nucimpino iš paskos. Priėjęs vištidę Petsonas atsisuko ir meiliai pašaukė:

– Eikšenkite, vištelės, putputputputput! Metas miegoti. Eikšenkite eikšenkite.

Findusas lakstė aplinkui, stengdamasis suvaryti vištas į vidų.

– Jis mano, kad mes visiškos kvaišos. Juk dabar vidurdienis! Petsonai, jei ketini statyti palapinę ežere, mes eisim kartu. Jei liksi namie, liksim ir mes, – kaip kirviu nukirto vištos.

Ką darys Petsonas... Prieš dešimt vištų juk nepašokinėsi.

– Tiek to, pastovyklausim kitą kartą, Findusai, – tarė Petsonas. – Gal ir gerai, bent nereikės tau šiandien taip toli eiti.

Findusas nusivylė. Puolė trypti kojomis ir barti vištas. Tada dėdulė pasakė, kad palapinę galima ir sode pasistatyti, ir visi kaipmat vėl pralinksmejo. Katinas padėjo kaip galėjo, vištos akių nenuleisdamos žiūrėjo, ir netrukus sode iškilo palapinė.

Petsonas išvyniojo miegmaišį. Findusas įprojo į vidų ir pasijuto be galo patenkintas.

– Man šis namas kaip tik. Aš čia šiąnakt miegosiu.

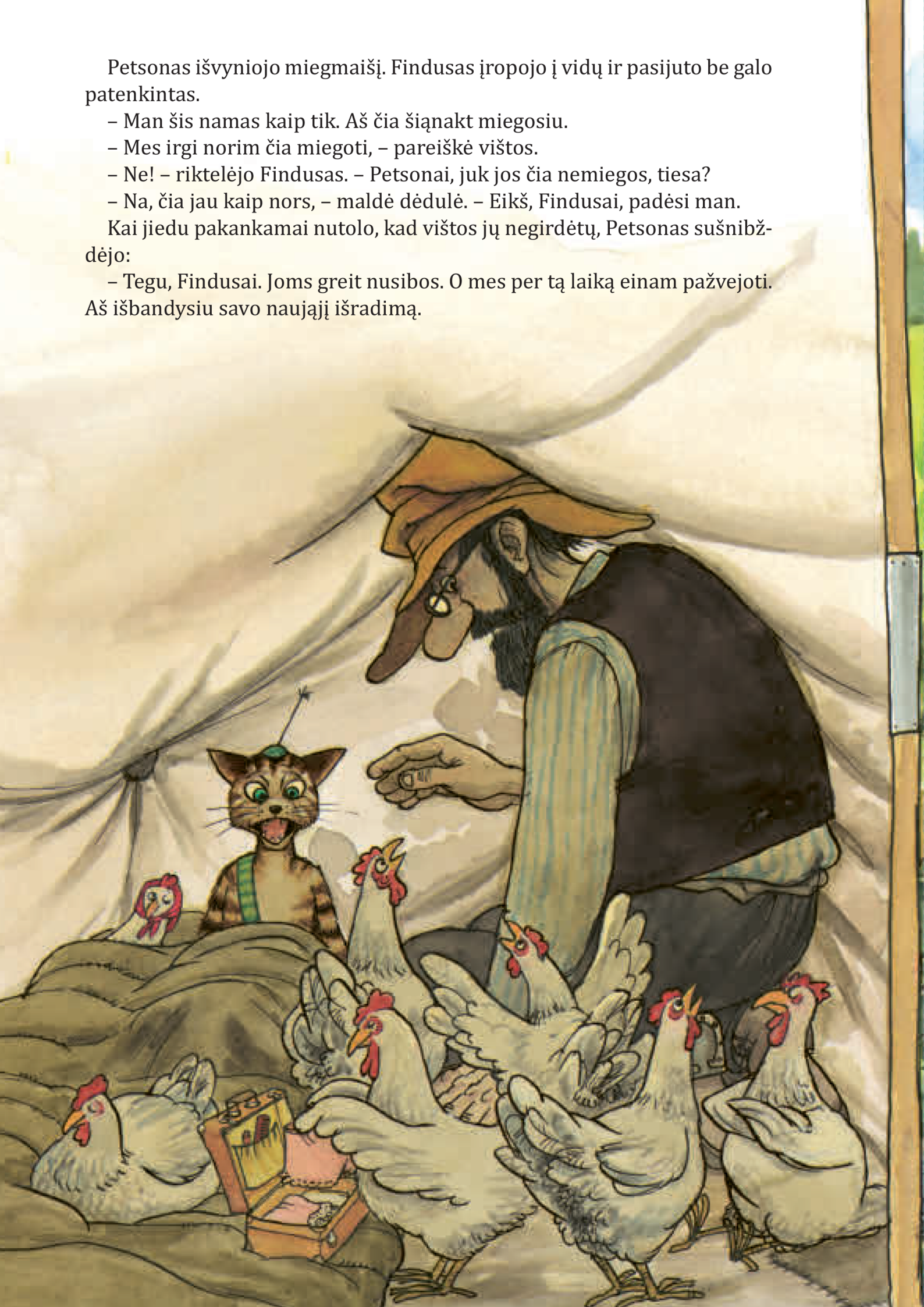
– Mes irgi norim čia miegoti, – pareiškė vištos.

– Ne! – riktelėjo Findusas. – Petsonai, juk jos čia nemiegos, tiesa?

– Na, čia jau kaip nors, – maldė dėdulė. – Eikš, Findusai, padėsi man.

Kai jiedu pakankamai nutolo, kad vištos jų negirdėtų, Petsonas sušnibždėjo:

– Tegu, Findusai. Joms greit nusibos. O mes per tą laiką einam pažvejoti. Aš išbandysiu savo naująjį išradimą.

Petsonas buvo išradęs ne šiaip ką, o žvejybinį lanką. Nusileidus prie ežero, dėdulė Findusui paaiškino, kaip jis veikia. Prie strėlės pritvirtintas kabliukas ir plūdė. Strėlė pririšta prie valo. Valas susuktas ant ritės. Ritė pritaisyta prie lanko. Iššauta strėlė su kabliuku nuskrieja toli į vandenį, daug toliau, nei užmetus paprastą meškerę.

Išradimas veikė puikiai.

Petsonas nusitaikė į nendryną, mat buvo tikras, kad ten plauko didžiulės lydekos. Kurį laiką neatsitiko nieko įdomaus. Tik Findusas, stovėdamas ant akmens ir meškeriodamas kaip paprasti žmonės, traukė vieną ešerį po kito.

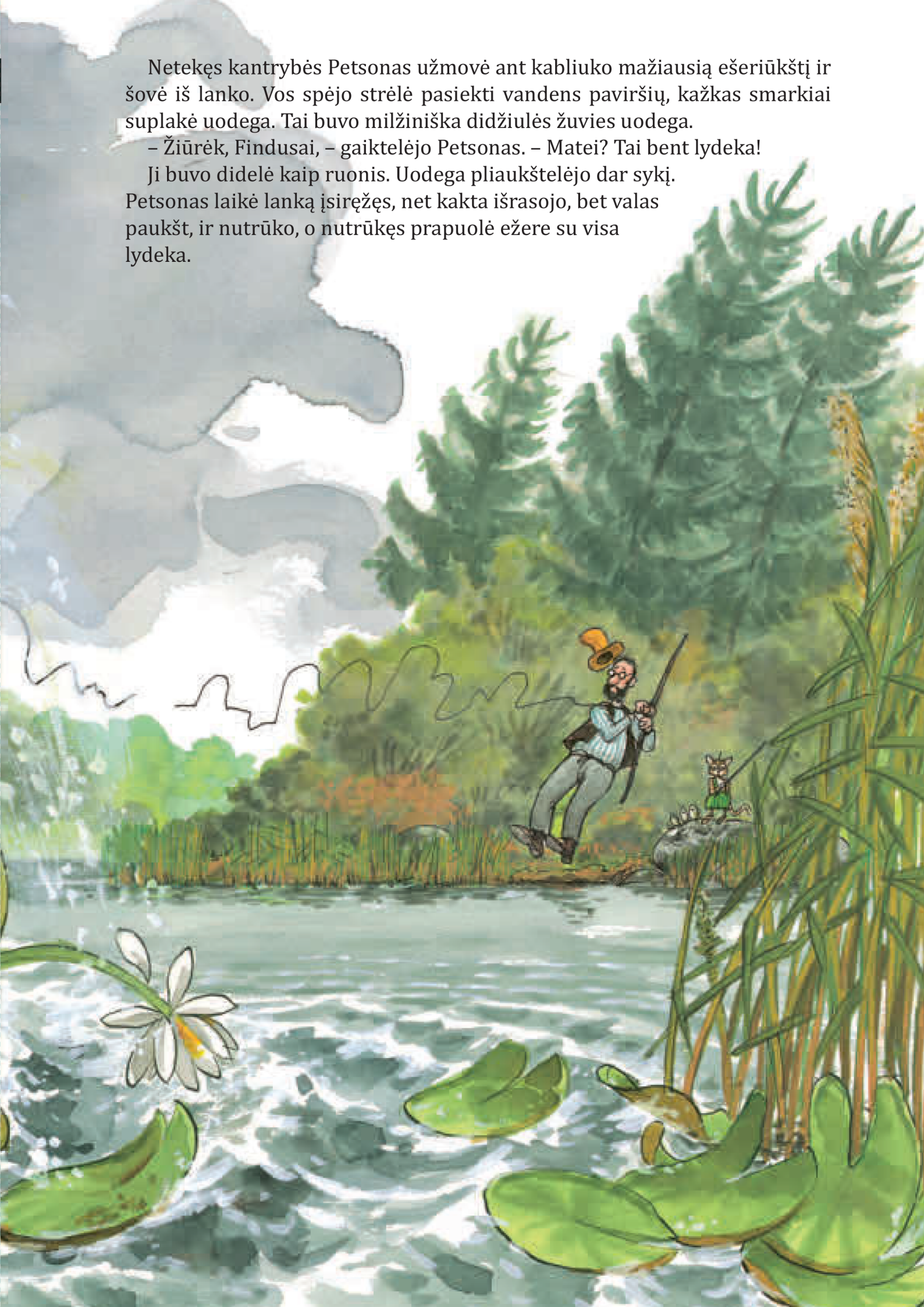

Netekęs kantrybės Petsonas užmovė ant kabliuko mažiausią ešeriūkštį ir šovė iš lanko. Vos spėjo strėlė pasiekti vandens paviršių, kažkas smarkiai suplakė uodega. Tai buvo milžiniška didžiulės žuvies uodega.

– Žiūrėk, Findusai, – gaiktelėjo Petsonas. – Matei? Tai bent lydeka!

Ji buvo didelė kaip ruonis. Uodega pliaukštelėjo dar sykį. Petsonas laikė lanką įsirežęs, net kakta išrasojo, bet valas paukšt, ir nutrūko, o nutrūkęs prapuolė ežere su visa lydeka.

© Danne Eriksson nuotrauka

Svenas Nordqvistas, gimęs 1946 metais Helsingborge, Švedijoje, visą gyvenimą piešė ir tapė, taip pat dirbo architektu ir mokytoju. 1983 metais jo kūrinys „Agatonas Omanas ir abėcėlė“ laimėjo paveikslėlių knygų konkursą, kurį surengė švedų leidykla „Opal“. Po metų buvo išleista pirmoji jo knyga apie Petsoną ir Findusą – „Petsono tortas“. Iš pradžių dailininkas ir rašytojas neplanavo kurti knygų serijos, tačiau dėdulė Petsonas ir jo katinas Findusas nutarė užsibūti ilgėliau ir šiandien yra vieni mėgstamiausių Sveno Nordqvisto personažų.

Jaunystėje rašytojas dažnai įkvėpimo semdavosi iš amerikiečių satyros ir humoro žurnalo „MAD“ – žvelgiant į jo knygų iliustracijas, ši žinia nestebina. Jo potraukis dailidės darbams ir techninėms konstrukcijoms taip pat atsispindi Petsono ir Finduso pasaulyje.

Sveno Nordqvisto iliustracijos išsiskiria tokia spalvų ir detalių gausa, kokią būtų sunku rasti kieno nors kito darbuose. Kiekviena iliustracija tarsi atskiras pasaulis, kupinas smulkių detalių, kurios savaip papildo istoriją – net tyrinėjant jas ilgesnį laiką, galima vis aptikti naujų, anksčiau nepastebėtų dalykų. Gal todėl jas mėgsta ir vertina tiek daug skaitytojų – nuo mažųjų iki suaugusiųjų, kuriems paveikslėlių knygos jau toli praeityje.

Svenas Nordkvistas (g. 1946) – populiarus švedų vaikų rašytojas, pats iliustruojantis savo kūrinius žaviais piešiniais. Labiausiai jis mėgstamas dėl nepamirštamų istorijų apie dėdulę Petsoną ir jo katiną Findusą.

Knygoje „Petsonas stovyklauja“ Findusas atranda seną palapinę ir išprašo dėdulės leisti į žygį. Nors įkyrios vištos sutrukdo planus, ir savame sode laukia nepamirštami nuotyčiai. Be to, Petsonas pasišauna išbandyti savo naują išradimą ir nežinia, kuo tai baigsis.

Redaktorė *Giedrė Kmitienė*

Maketavo „*Nieko rimto*“ dizaino grupė

Tiražas 1500 egz.

Išleido leidykla „*Nieko rimto*“

Dūmų g. 3A, 11119 Vilnius

www.niekorimto.lt

Spausdinta Latvijoje

www.niekorimto.lt

Užsuk, net jei tu ir ne vaikas

ISBN 978-609-441-048-2

9 786094 410482

Nutrūktgalvis katinas Findusas, užsilipęs ant didelės žalios dešros, nudarda žemyn palėpės laiptais. Tačiau tai ne šiaip kokia pasenusi dešra, o tikrų tikriausias medžiaginis namas – PALAPINĖ! Palapinės kvepia NUOTYKIAIS, todėl dėdulė Petsonas ir Findusas išsiruošia stovyklauti. O kam keliauti toli? Savame sode gali būti taip pat smagu kaip ir kalnuose! Ir visai nesvarbu, kad naktį palapinėje truputį baisu, o kaimynai gali pamanyti, kad esi kuoktelėjęs. Svarbiau išbandyti naują žvejybos išradimą. Juk netoliese esančiame ežere knibžda galybė ešerių ir klastingai plaukioja didžiausia pasaulyje lydeka. Ar pavyks Petsonui ją pagauti? O galbūt lydeka pati pasibels į dėdulės duris?

Kitos knygos apie Petsoną ir Findusą:

